

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag die betrekking heeft op de hoofdgedachte van de tekst worden 2 scorepunten toegekend.

Aan het juiste antwoord op de overige meerkeuzevragen wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 De evolutie leert ons geen moraal

1 maximumscore 1

alinea 16

2 C

1

3 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

- Evolutie verloopt zeer langzaam
- De oorsprong van menselijke eigenschappen moet dus te vinden zijn bij apen / bij andere dieren
- Dat geldt ook voor moreel gedrag

1

1

1

Maximumlengte van het antwoord: 50 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

4 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

standpunt	< al gegeven > Volgens De Waal is het gedrag van apen een voorbeeld voor de mens.
weerlegging	Het gedrag van apen duidt niet op empathie, maar op zelfzucht / Apen dekken zich in tegen agressie.
conclusie	De natuur / het dierenrijk biedt ons geen voorbeeld / aanknopingspunt voor moraal.
aanbeveling	Beter is het om te onderzoeken hoe de mens tot een moreel wezen is geëvolueerd.

per juist benoemd element

1

Maximumlengte van het antwoord: 50 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
5	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volgens De Waal laten apen zich leiden door eerlijkheid en empathie/verzoening/troost • Volgens de tekst dekken apen zich in tegen angst voor agressie/geweld / willen apen met hun gedrag agressie vermijden <p><i>Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.</i> <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i></p>	<p>1</p> <p>1</p>
6	C	1
7	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alinea 11 en 12 van tekst 1: (We kunnen niets leren van de natuur): kijk maar naar Hume / daar waarschuwde Hume ook al voor • Tekstfragment: (We kunnen wel leren van de natuur): kijk maar naar de (resultaten van de) neurowetenschappen <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	<p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Het betreft argumentatie op basis van autoriteit 1
- Deze argumentatie is wel overtuigend, omdat ze gebaseerd op de overtuiging van veel deskundigen in de neurowetenschappen 1

of

- Het betreft argumentatie op basis van autoriteit 1
- Deze argumentatie is niet overtuigend, omdat wel de werkwijze van de deskundigen op het betreffende vakgebied wordt beschreven, maar niet de conclusies / omdat de deskundigen verbanden zien die nog aangetoond moeten worden 1

of

- Het betreft argumentatie op basis van vergelijking 1
- Deze argumentatie is wel overtuigend, want als je mensen met ratten kunt vergelijken, is de vergelijking van mensen met apen zeker aanvaardbaar 1

of

- Het betreft argumentatie op basis van vergelijking 1
- Deze argumentatie is niet overtuigend, want de vergelijking tussen mensen en ratten is van geheel andere orde / omvat veel meer verschillen dan de vergelijking van mensen met apen 1

Maximumlengte van het antwoord: 40 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Het betreft argumentatie op basis van vergelijking 1
- De argumentatie is wel overtuigend, omdat onderzoek laat zien dat mensen en apen evenveel neuronen in hun hersenen hebben / omdat een mensenbrein zich niet onderscheidt van een groot apenbrein 1

of

- Het betreft argumentatie op basis van vergelijking 1
- De argumentatie is niet overtuigend, omdat het menselijk brein en het apenbrein weliswaar fysiek op elkaar lijken, maar dat zegt niets over het bestaan van emoties bij dieren / maar daarmee zijn emoties bij dieren nog niet aangetoond 1

Maximumlengte van het antwoord: 50 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

10 maximumscore 2

	Chomsky	Levinson
bij wie ontstaan?	alleen bij de mens	bij mensachtigen
wanneer ontstaan?	ongeveer 100.000 jaar geleden	meer dan 60.000 jaar geleden

- indien vier elementen goed 2
- indien drie elementen goed 1
- indien twee of minder elementen goed 0

Beoordeel de spelling.

11 maximumscore 2

Twee van onderstaande:

- “vermakelijk tijdverdrijf” (regel 226)
- “pseudowetenschappelijke” (regels 231-232) / “pseudowetenschap” (regels 235-236)
- “verzinsels” (regels 232)
- “ontmaskeren” (regel 236)

voor maximaal twee elementen uit bovenstaande:
per juist element 1

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
12	C	1
13	D	2
14	maximumscore 2 uitspraken 4 en 5 per juiste uitspraak	1
15	C	1
16	maximumscore 3 uitspraken 2, 4 en 6 per juiste uitspraak	1
17	maximumscore 3 1 F 2 F 3 W 4 W 5 W indien vijf goed indien vier goed indien drie goed indien twee of minder goed	3 2 1 0

Tekst 2 Nee, meneer de politicus, mijn statistieken zijn niet links

18	D	1
19	B	1
20	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: • Politici krijgen een groter electoraal gewin • Er vindt geen serieus debat meer plaats	1 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
21	maximumscore 3 De kern van een goed antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> • Wetenschappers moeten openheid betrachten / toegeven dat ze soms bevooroordeeld zijn (alinea 5) • Wetenschappers moeten uitleggen dat ze elkaars ideeën niet op inhoud controleren, maar wel elkaars onderzoeksmethoden controleren (alinea 6) • Wetenschappers moeten zich beperken tot uitspraken waarover het wetenschappelijk forum het eens is / moeten kritische kanttekeningen plaatsen bij bewijsvoering op basis van een enkel onderzoek (alinea 7) <p><i>Maximumlengte van het antwoord: 60 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.</i></p>	1 1 1
22	D	1
23	B	1

Tekst 3 Kunnen we normaler doen over eten?

24	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> – nieuwe technologie die gebruikt wordt in de voedselindustrie – mogelijke gezondheidsrisico's – (betwistbare) voorlichting over wat gezond is <p>indien drie goed</p> <p>indien twee goed</p> <p>indien een of geen goed</p> <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	2 1 0
-----------	---	-------------

Vraag	Antwoord	Scores
25	maximumscore 2	
	De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Andere bedrijfstakken krijgen deze hulp ook niet • Je straft er de verstandige ondernemer mee / Boeren zijn hierdoor minder geneigd om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de bedrijfsvoering 	1 1
	Ook goed is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Als je iets geeft, blijven ze terugkomen • Risico lopen is inherent aan ondernemen 	1 1
	<i>Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden. Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
26	D	1
27	maximumscore 2	
	De kern van een goed antwoord is:	
	Melkveehouders worden vergeleken met	
	<ul style="list-style-type: none"> • “alle bedrijven” (regel 68) / met andere ondernemers • en met een chipmachines-fabrikant (die ook met financiële golfbewegingen te maken heeft) 	1 1
	<i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
28	maximumscore 3	
	vijf van onderstaande:	
	– “innige relatie” (regel 22)	
	– “toegestopt” (regel 24)	
	– “superenthousiaste (geldschieteer)” (regels 25-26)	
	– “immense subsidieverstrekker” (regels 29-30)	
	– “betutteling” (regel 36)	
	– “(beleid dat) zwalkt” (regels 36-37)	
	– “platwalsen” (regels 39-40)	
	– “verzoeknummers” (regel 40)	
	– “geld uitdelen” (regel 42)	
	– “schreeuwen (om meer hulp)” (regels 42-44)	
	– “bliefde” (regel 45 en regel 47)	
	indien vijf goed	3
	indien vier goed	2
	indien drie goed	1
	indien twee of minder goed	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

De overheid moet niet voortdurend de voedselindustrie / de boeren subsidiëren.

of

Boeren moeten zelf hun bedrijfsrisico's financieren.

Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Tekst 4 Darwin zou het nu ook samen doen

30 C 1

31 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Er is open toegang tot wetenschappelijke publicaties.
- Er zijn beurzen verkrijgbaar / Veel Europese instituties voor wetenschap keren hoge bedragen uit voor onderzoek.
- Het maakt intensievere samenwerking mogelijk.

Opmerking

Niet goed rekenen:

Het Europees subsidieprogramma 'Horizon 2020' heeft 80 miljard te verdelen over zeven jaar.

voor maximaal twee elementen uit bovenstaande:

per juist benoemd element 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

32 C 1

33 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- De toewijzing van subsidie gebeurt niet alleen op basis van kwaliteit / Er is een (meestal onuitgesproken) conflict tussen kwaliteit en evenredige verdeling 1
- De bereidheid om elkaars werk gratis te beoordelen / om mee te doen in het peerreviewsysteem zou kunnen afnemen 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
34	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: Het beoogde effect is dat minderbedeelde/armere landen meer kansen krijgen / dat rijke landen niet nog meer voorsprong krijgen. <i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
35	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Het werk van Darwin voldoet aan de voorwaarde van intellectuele uitwisseling Dat is af te leiden uit de correspondentie van Darwin met alle grote Europese geleerden van zijn tijd 	1 1
	<i>Beoordeel de spelling en grammatica.</i>	
36	C	2
37	A	1
38	maximumscore 2 2, 3 en 6 indien drie goed indien twee goed indien een of geen goed	2 1 0

Incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik

39 Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor fouten met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik dienen in totaal maximaal 4 scorepunten in mindering te worden gebracht volgens onderstaande aftrekregeling:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

Bronvermeldingen

- tekst 1 Johan Bolhuis en Marcus Düwell, Trouw, zaterdag 23 april 2016
- tekst 2 Mark Levels, NRC, 18 augustus 2016
(<https://www.nrc.nl/nieuws/2016/08/18/nee-meneer-de-politicus-mijnstatistieken-zijn-niet-links-3838884-a1516993>)
- tekst 3 Marieke Stellinga, NRC, 15 september 2015
- tekst 4 Louise O. Fresco, NRC Handelsblad, 23 april 2014
- tekstfragment 1 'Mens-zijn, wat is dat?' / interview met primatoloog Frans de Waal door Robert Dulmers, De Groene Amsterdammer, 3 november 2010
- tekstfragment 2 Berthold van Maris, 'Hoe oud is de oertaal van alle mensen?', NRC, 16-17 maart 2018